

Pārskats par saražotā, importētā un izlietotā iepakojuma veidiem un resursu atgūšanas apjomu 2007. gadā

Šajā pārskatā ir apkopoti dati par Latvijā saražotā, importētā un izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem 2007.gadā. Likumdošanas un normatīvie akti, uz kuru pamata tiek apkopota informācija par iepakojumu:

- “Iepakojuma likums” (ar Grozījumiem 21.04.2005.);
- 2007.gada 25.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.65 „Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā”;
- 2002.gada 14.jūnija Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojums Nr. 108 „Par iepakotāju un iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību) reģistrēšanu”.

Likumdošanā noteiktās prasības attiecas uz:

- iepakojumu, kuru ražo Latvijā un iepakojumu, kuru izmanto Latvijas teritorijā neatkarīgi no tā izcelsmes, iepakojšanas un patērēšanas vietas, kā arī uz izlietoto iepakojumu;
- iepakojuma ražotāju (arī importētāju), iepakotāju, pārdevēju, iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumu (uzņēmējsabiedrību), kā arī uz valsts un pašvaldību institūcijām.

Nozīmīgākie procesi, kuri jāņem vērā, aprēķinot pārstrādātā un reģenerētā izlietotā iepakojuma daudzumus un normas ir:

- **izlietotā iepakojuma pārstrāde** — process, kurā no izlietotā iepakojuma vai iepakojuma materiāla iegūst to pašu materiālu vai citus materiālus, izņemot enerģiju, ko iegūst, izlietoto iepakojumu vai iepakojuma materiālu sadedzinot;
- **reģenerācija** — process, kurā no izlietotā iepakojuma vai iepakojuma materiāla iegūst otrreizējās izejvielas vai enerģiju.

Iepakotāju reģistrācijai un uzskaitē ir noteikts šāds kritērijs - ja izlietotā iepakojuma apjoms kalendārā gada laikā uzņēmumā (organizācijā) ir lielāks par 300 kilogramiem, tad iepakotājiem un iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem (uzņēmējsabiedrībām) ir pienākums reģistrēties Vides ministrijas pilnvarotajās institūcijās (Valsts vides dienesta reģionālajās vides pārvaldēs vai Vides pārraudzības valsts birojā) triju mēnešu laikā no dienas, kad minētais apjoms tiek pārsniegts. Turklāt, līdz kārtējā gada 1.maijam iepakotājiem vai izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem attiecīgajā reģionālajā vides pārvaldē vai Vides pārraudzības valsts birojā ir jāiesniedz ziņojums par iepriekšējā kalendārā gada laikā saražotā, eksportētā vai importētā iepakojuma apjomu un veidiem, kā arī par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomu un veidiem. Reģionālās vides pārvaldes vai Vides pārraudzības valsts birojs uzņēmumu un iepakojuma apsaimniekošanas sabiedrības iesniegtās anketas nodod Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūrai datu apkopošanai. Apkopotie dati no reģistrētajiem iepakotājiem un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas uzņēmumiem reģionālā griezumā ir sniegti 1. tabulā.

Radītais izlietotā iepakojuma apjoms 2007.g.

Administratīvā teritorija	Radītais izlietotā iepakojuma daudzums (t)
Rīga	16983,03
Daugavpils	93,09
Jelgava	395,80
Jūrmala	7,57
Liepāja	304,30
Rēzekne	90,86
Ventspils	37,50
Aizkraukles rajons	34,43
Alūksnes rajons	22,83
Bauskas rajons	41,73
Cēsu rajons	183,08
Daugavpils rajons	18,46
Dobeles rajons	23,32
Gulbenes rajons	892,89
Jelgavas rajons	17,05
Jēkabpils rajons	86,74
Krāslavas rajons	31,48
Kuldīgas rajons	2,91
Liepājas rajons	88,88
Limbažu rajons	12,59
Ludzas rajons	16,48
Madonas rajons	17,25
Ogres rajons	20
Preiļu rajons	1,23
Rēzeknes rajons	34,25
Rīgas rajons	1612,78
Saldus rajons	13,58
Talsu rajons	28,08
Tukuma rajons	110,81
Valkas rajons	63,33
Valmieras rajons	35,42
Ventspils rajons	30,97
Apsaimniekošanas organizāciju uzskaitītais izlietotais iepakojums	264043,11
Kopā:	285395,83

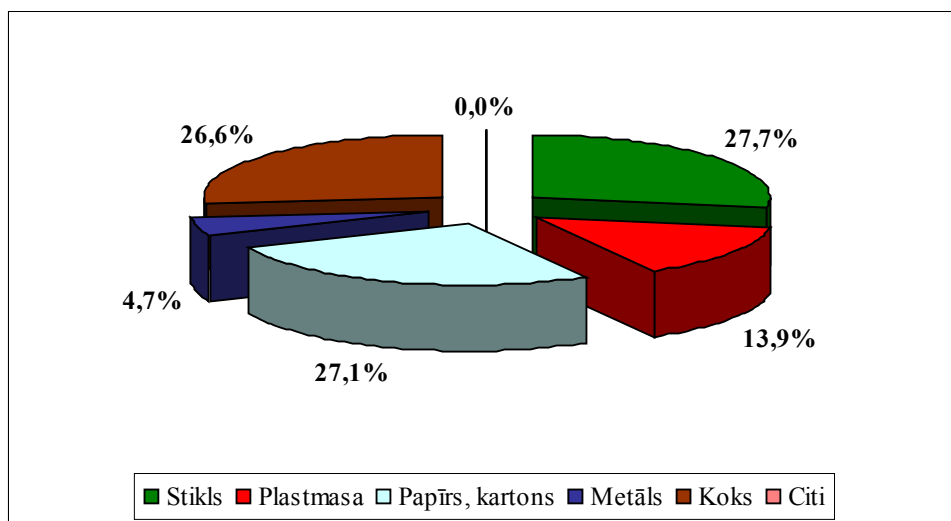
Salīdzinot 2007. gada radīto izlietotā iepakojuma apjomu ar 2006. gadu, tas ir pieaudzis par 35 629 t (14,2%). No Latvijā reģistrētajām izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas organizācijām par 2007. gadu ziņojumus par izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomiem un veidiem iesniegušas 6 organizācijas (SIA "Latvijas Zaļā josta", A/S "Latvijas Zaļais punkts", SIA "Resurss Nova", SIA "Zaļais centrs", SIA "Dova", SIA "Alen").

Iepakojuma aprites uzskaitē pa materiālu veidiem, kā arī izlietotā iepakojuma pārstrādes un reģenerācijas apjomi doti 2. tabulā.

2.tabula

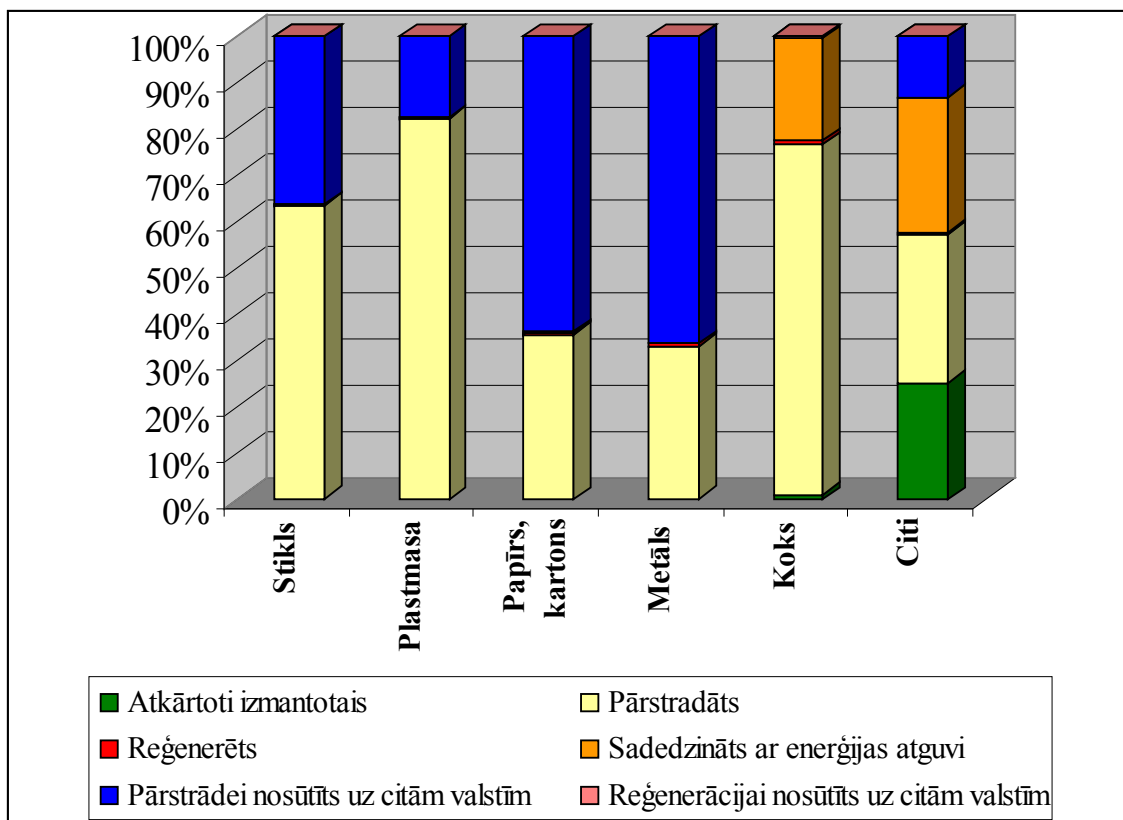
Izlietotā iepakojuma savākšanas un resursu atgūšanas apjomi un veidi 2007. gadā, kas uzskaitīti atbilstoši MK noteikumiem Nr. 65

Materiāli	Radītais izlietotais (t)	Atkārtoti izmantotais (t)	Iepakojums, kas apsaimniekots Latvijas Republikas teritorijā				Izlietotais iepakojums, kas nosūtīts uz citām valstīm	
			Pārstrādāts (t)	Reģenerēts (t)	Sadedzināts ar enerģijas atgūvi (t)	Pārstrādāts, reģenerēts, sadedz. kopā (t)	Pārstrādei (t)	Reģenerācijai, sadedzināšanai (t)
<i>Stikls</i>	78972,45	86,54	22917,24	9,85	0	22927,08	13122,01	0
<i>Plastmasa</i>	39672,35	9,59	7564,40	16,94	0,34	7581,68	1616,71	0,62
<i>Papīrs, kartons</i>	77248,63	48,72	22400,86	212,98	247,55	22861,39	40226,35	17,29
<i>Metāls</i>	13481,77	33,99	3041,24	68,01	0	3109,26	6151,42	1,59
<i>Koks</i>	75998,95	248,29	17792,75	194,58	5167,02	23154,35	83,65	35,40
<i>Citi</i>	21,68	4,55	5,79	0,07	5,25	11,11	2,38	0
Kopā	285395,83	431,66	73722,28	502,43	5420,16	79644,86	61202,52	54,91

1. attēls *Izlietotā iepakojuma procentuālais sadalījums pa materiāliem 2007. gadā*

Dominējošie izlietotā iepakojuma materiāli 2007. gadā bija papīrs, kartons, koks un stikls. No izlietotā papīra un kartona 52% tiek nosūtīti pārstrādei uz citām valstīm, savukārt 29% tiek pārstrādāti Latvijā. No izlietotā koka iepakojuma 23% tiek pārstrādāti Latvijā, 7% tiek sadedzināti ar enerģijas atgūšanu. No izlietotā stikla iepakojuma 29% tiek pārstrādāti Latvijā un 17% tiek nosūtīti pārstrādei uz citām valstīm.

2.attēls *Izlietotā iepakojuma sadalījums pa apstrādes pa apstrādes veidiem 2007. gadā*

Latvijā 2007. gadā no pārstrādāto izlietoto iepakojumu apjoma dominē pārsvarā pārstrādāšana Latvijas teritorijā vai izlietotā iepakojuma nosūtīšana pārstrādāšanai uz citām valstīm. Latvijā visvairāk pārstrādātie materiāli bijuši koks 75,6%, plastmasa 82,1% un stikls 63,4% no kopējā pārstrādātā apjoma.

Visvairāk uz citām valstīm nosūtītais izlietotais iepakojums pārstrādei bijis papīrs un kartons 63,6%, un metāls 66,1% no kopējā pārstrādāto materiālu apjoma.

3. tabula

Reģenerāciju normu izpilde 2007. gadā

Iepakojuma materiāla veids	MK not. 65 noteiktās reģenerācijas normas uz 31.12.2007. (%)	Reģenerāciju normu izpilde, atbilstoši iesniegtiem pārskatiem (%)	Normu izpilde (%)
<i>Papīrs, kartons</i>	67	81,69	+ 14,69
<i>Plastmasa</i>	21	23,19	+ 2,19
<i>Metāls</i>	30	68,70	+ 38,70
<i>Stikls</i>	35	45,65	+ 10,65
<i>Koks</i>	24	30,62	+ 6,62
Kopā visiem materiāliem	45	49,37	+ 4,37

Ministru kabineta noteikumos Nr. 65 nav skaidri norādīts, kā aprēķina kopējos reģenerācijas %, jo reģenerētos daudzumus attiecina pret tirgū izvietotajiem apjomiem. To, kā nosakāms tirgū izvietotais daudzums, šie noteikumi nenosaka, tāpēc nav iespējams kontrolēt uzņēmumu aprēķinātos un sniegtos reģenerācijas procentus. Šī pārskata 3. tabulā uzrādītie procentuālie lielumi ir aprēķināti šādi:

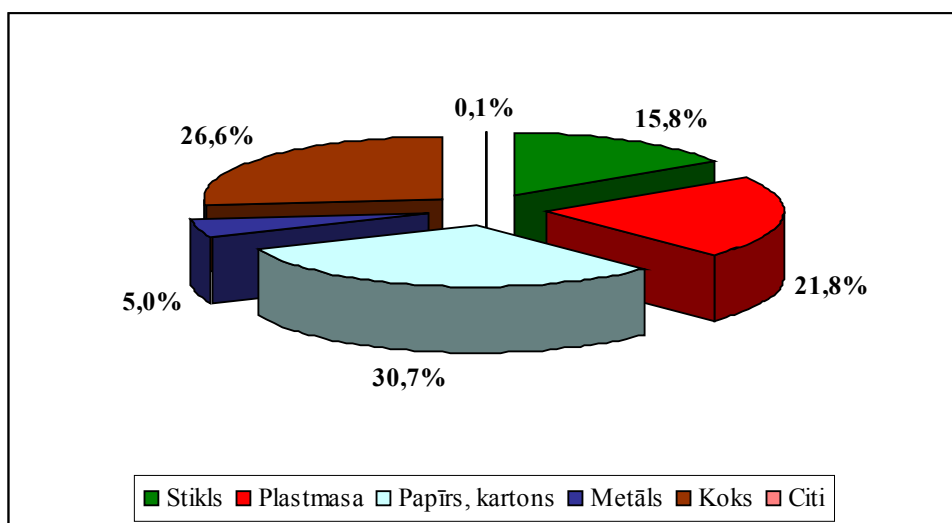
Kopējais reģ. % = (Pārstrādāts, reģenerēts, sadedz. kopā Latvijā + Pārstrādei nosūtīts + Reģenerācijai nosūtīts)/ Radītais izlietotais * 100

Pēc apkopotiem datiem Latvija izpilda noteiktās normas, bet jāņem vērā, ka viss radītais izlietotais iepakojums netiek uzskaitīts, tāpēc, ziņojot Eiropas Komisijai, ir jānovērtē arī neapzinātā radīta izlietotā iepakojuma daļa.

4.tabula

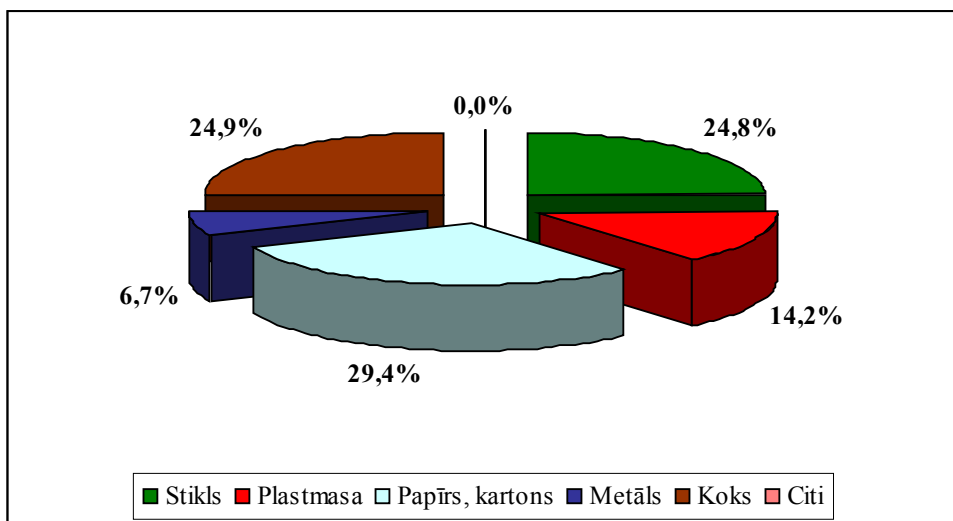
Saražotā, uz citām valstīm izvestā vai no citām valstīm ievestā iepakojuma apjoms un veidi, kas uzskaitīti atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 65

Materiāli	Saražotais un Latvijā realizētais iepakojums (t)	No citām valstīm ievestais iepakojums (t)	Uz citām valstīm izvestais iepakojums (t)
Stikls	9202,07	30592,30	4554,51
Plastmasa	12681,96	17475,47	6206,19
Papīrs, kartons	17863,58	36345,13	14800,85
Metāls	2903,78	8264,55	9742,85
Koks	15506,98	30774,98	22582,45
Citi	48,34	3,56	239
Kopā:	58206,70	123455,98	58125,86

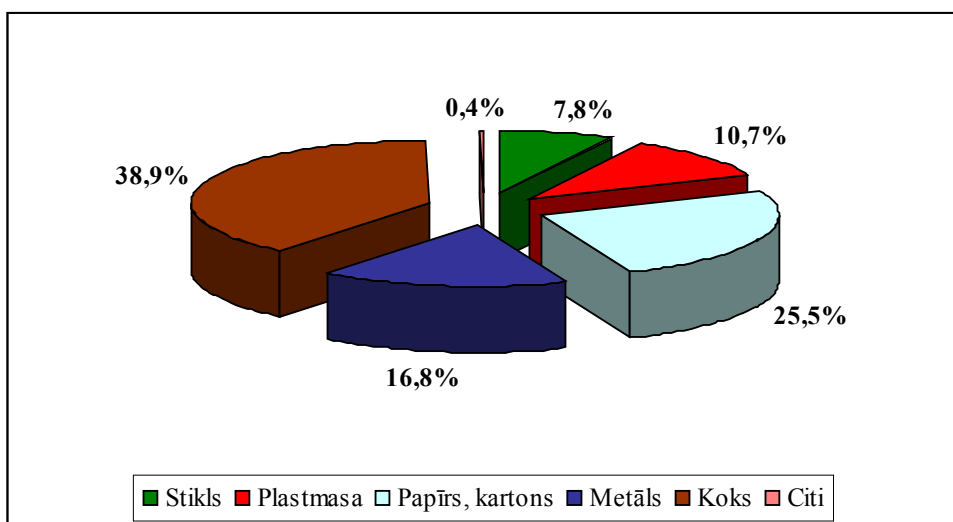
3. attēls *Latvijā saražotā un realizētā iepakojuma procentuālais sadalījums pa materiāliem 2007. gadā*

Latvijā 2007. gadā visvairāk saražotie un izmantotie iepakojumu materiāli bijuši: papīrs un kartons (17863 tonnas), koks (15506 tonnas) un plastmasa (12681 tonnas).

4. attēls *No citām valstīm ievestā iepakojuma procentuālais sadalījums pa materiāliem 2007. gadā*

Visvairāk ievestie iepakojumu materiāli no citām valstīm Latvijā 2007. gadā bijuši: papīrs un kartons (36345 tonnas), koks (30774 tonnas) un stikls (30592 tonnas).

5. attēls *Uz citām valstīm izvestā iepakojuma procentuālais sadalījums pa materiāliem 2007. gadā*

2007. gadā visvairāk uz citām valstīm izvests koka iepakojums (22582 tonnas), papīrs un kartons (14800 tonnas) un metāla iepakojums (9742 tonnas).

Pārskatu sastādīja:
 LVĢMA Vides piesārņojuma informācijas nodaļas
 Skaitļotāju/datu bāzu vadītājs
 Reinis Rūtiņš, Intars Čakars
 e-pasts: reinis.rutins@lvgma.gov.lv
 tel. +371 67032026